

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartások stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számíttatnak. Ezenkívül minden beiktatásnak 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Szekelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Szekelyföld“ kiadóhivatala.

Szapáry beszéde.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök folyó hó 7-én Temesvárt nyilatkozott a kormány programjáról. A nagyszabású beszéd több vonásaiban a következő:

Melegen megköszönte a választók bizalmát, melynek értékét fokozza az, hogy a jelen esetben nemcsak az egyén iránt nyilvánul, de ezáltal helyeslést, szentesítést nyer a kormány politikai iránya is. 413 választókerületből 243 adta szavazatát arra, hogy az ország ügyeinek vezetése a jövő országgyűlésen, tehát a képviselőház nagy többsége által, a szabadelvűpárt részére biztosítva legyen; ezzel szemben az ellenzék diadalnyilvánításai nem vezethetnek félre senkit.

Az ellenzék egyik árnyalatának vezére azt hirteltette itt, az ország délvidekén kiadott kiáltványában, hogy közel van a percz, melyben a győzelem és ezzel a kormányhatalom is az ő kezébe jut. (Derűtség.) Ma már mindenki megítélheti, hogy az általa elért eredmény mily távol áll az ekként hirdett győzelemtől.

Áttér ezután a miniszterelnök a jövő országgyűlés feladatainak jelzésére. Fényesen polémizált a nemzeti és függetlenségi párt nézeteivel az 1867-iki kiegyezést illetően, kijelentvén, hogy egyik párt törekvése épp oly veszedelmes, mint a másiké. A kormány az 1867-iki kiegyezést állandó alkotásnak tekinti, az ez által meghatározott jogokat fentartani, s az ezekből eredő köteleességeket minden irányban teljesíteni kívánja. Az 1867. törvény által rendezett kérdéseket sem módosítani, sem bővíteni nem akarja, hanem ez alapon kíván tovább munkálkodni az ország szellemi és anyagi fejlődése érdekében.

Az ellenzék egyik árnyalata néhány hónappal az országgyűlés feloszlása előtt a nemzeti párt nevet vette föl; én azonban Magyarországon olyan pártot nem ismerek, mely ne vallaná magát nemzeti pártnak. Szólvé tekintetben nem ismer helyesebb politikát, még hozzá a képviselőház ily kis töredékét nem illeti meg. E párt vezére a nem-

zetiségi kérdésre nézve is kifejtette álláspontját és úgy szeretné feltüntetni a dolgot, mintha a kormány nem követne helyes nemzetiségi politikát. Ezzel szemben ott van a magyar nyelv terjedése, a mit minden kényszer alkalmazása nélkül értünk el. Hazánk intézményei a nemzetiségek irányában oly szabadelvűek, a minőket más országokban alig találhatni. Az idegen ajku nemzetiségek asszimilálására leghelyesebb ut, hantézkedések létesítettnek, hogy a különböző nemzetiségekhez tartozó honpolgárok intézményeink oltalma alatt jól érezzék magukat.

Tegyük meg mindent az ország és annak egyes részei anyagi gyarapodására, legyen jó, olcsó és igazságos közigazgatás és igazságszolgáltatás, mert ezek segélyével fog minden erőszak nélkül megoldatni a nemzetiségi kérdés. Azért e kérdésben ezt az utat szándékozik követni a kormány.

Három év óta a magyar parlamentben oly jelenségek mutatkoznak, melyek ha ez irányban fejlődnek, veszélyeztetnék a parlamentarizmust. Ha a parlamentben vezérszerepre hivatott férfiak már most hirdetik, hogy ezen jelenségek ismétlődni fognak, akkor a parlament többségének kötelessége ezen bajnak elejét venni.

Hazánk történelmében szomorú tapasztalataink vannak és ezeken okulva, adja Isten, hogy elejét vegyék, hogy egyes férfiak hatalomra jutási vágyából és hűségéből eredő pártszenvédelmek káros következménnyel legyenek a hazára. Ezen elfajulást megakadályozni lesz a többség feladata.

Nem a szólásszabadság megszorításáról van szó. A tanácskozássra kellő szabadságot lehet, sőt kell engedni; de meg kell akadályozni a szólásszabadsággal való visszaélést és gondoskodni kell arról is, hogy a házban előfordult sérelmek magában a házban nyerhessenek orvoslást. A kormány által követendő irány nem lehet más, mint szabadelvű. Mert szabadelvű irányoknak köszöni Magyarországot, hogy odáig fejlődött, a hol ma van.

Ezután áttért a jövő országgyűlés teendőinek részletezésére.

A tavaszi ülésszakban alig lesz más elvégezhető, mint a trónbeszédről adandó válaszfelirat, az 1892. évi költségvetés és a házszabályokon teendő módosítás.

A főszó a kormány a közigazgatás reformjára vonatkozó törvényjavaslatok mielőbbi tárgyalhatására fekteti. Az ezzel kapcsolatban benyújtandó törvényjavaslatok sorrendje ez: Első sorban a vármegyei közigazgatási közigazgatási közegekről, azok hatásköréről, a vármegyék önkormányzatáról, a közigazgatási bíróság szervezéséről és hatásköréről, a közigazgatási bizottságokról, községek és rendezett tanácsú városok rendezéséről szóló törvényjavaslatok.

Az őszi ülésszakban a közigazgatási tisztviselők kinevezéséről, a törvényhatósági joggal felruházott városok szervezéséről, Budapest főváros rendezéséről, a fegyelmi törvény és a tisztviselők jogviszonyainak szabályozásáról szóló törvényjavaslatok fognak be-

A pénzügyminiszter részéről szintén fontos javaslatok terjesztetnek be; így az egyes adók reformjáról, a teher egyenletesebb felosztása céljából; a fogyasztási adók reformja, az állami tisztviselők illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslat. A legfontosabb javaslat a valutaszabályozás lesz.

Épen az országgyűlés befejezése előtt kötötték meg a nagyfontosságú kereskedelmi szerződések, melyek kereskedelmi összeköttetések állandóságát biztosítják. Itt a feladat új. A kereskedelmi viszonyok által létesített helyzetet ki kell használnunk.

A választási küzdelmek alatt — úgy mond tovább Szapáry gróf — személyem ellen felhozott vádakra akkor válaszolok, midőn az illetőkkel szemben fogok állani. A kormány, míg a fejedelem bizalmát és a többség támogatását bírja, kötelessége teljesítésében a személyes támadások által nem hagyja magát megakadályoztatni.

A választási küzdelemben a kormány ellen a legélesebb támadást a nemzeti párt intézte.

Ezen párt reménysége csak a szabadelvű párt egységének felbomlására lehet irányozva; de e téren újabb keserű csalódás vár rá; mert a szabadelvű párt egysége szikla, melyen az ellenzék törekvései hajótörést fognak szenvedni.

Pártunk fölemelt fővel, lelkesedéssel áll ki a küzdőtérré.

Az új képviselőház megalakulása. Az új országgyűlés képviselőháza február 20-án (szombaton) délelőtt 10 órakor, a főrendiház pedig ugyanazon délelőtt fogja tartani első ülését. A képviselőház ülésében csak a korelnökök s a 6 korigyűzött jelölők ki és értesítik a házat, hogy ő felsége mikor fogja trónbeszéddel ünnepélyesen megnyitni az országgyűlést. Az 1814-ben született Madarász József ez idő szerint a ház legidősebb tagja és ha az első ülésen jelen lesz, kétségtelenül ő fog mint a ház korelnöke működni. Madarász különben sok éven át jegyzője volt a háznak s így teljesen ismeri az elnöki teendőket. A házszabályok félreérthetetlen intézkedése értelmében az országgyűlés ünnepélyes megnyitását a képviselők a korelnök vezetésével jelennek meg. Ha Madarász József esetleg nem lenne jelen az első ülésen, Csánády Sándor és ezután Dániel Pál illetné a korelnökség. Dániel Pál 1848. óta mindig tagja volt a képviselőháznak, most a torontálmezei zichfalvi kerület képviselője. A korigyűzők tekintetében most még nincsen tájékozás, mert sok fiatal új képviselő választatott meg. A háznak megalakulása után első sorban be fogja terjesztetni a pénzügy-miniszter az 1892. évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot, melyet a megválasztandó pénzügyi bizottság újra lesz kénytelen egész terjedelmében letárgyalni, miután a feloszlott országgyűlés bizottsági jelentése az új képviselőház által a házszabályok értelmében nem tárgyalható. Egyúttal a miniszterek mindazokat a törvényjavaslatokat betérjesztik, a melyeket a mult országgyűlés nem tárgyalta le. Lesz néhány fontos új javaslat is. A pénzügyi bizottság előreláthatólag nagyon rövid idő alatt be fogja fejezni a költségvetés felett a tárgyalást, úgy, hogy a képviselőház a felirati vita után azonnal megkezdheti a költségvetés tárgyalását.

Árvaházunk egy éve.

(Nagy Károly igazgató jelentése az „Erzsébet” árvaház 1890–91. tanvévi belételeiről.)

(Vége.)

A gyakran előforduló vérszegénységi betegségek meggyógyítására orvosi gondos segély-nyújtáson kívül vasoldatot, majd szirupot rendeltünk már több ízben. De a leggondosabb ápolás mellett is az ily bajok, miután a szervek gyengeségéből, beteges voltából fejlődnek, ritkán gyógyíthatók. E szerencsétlenek az árvák legnyomorultabbjai lévén, ez önhibájukon kívül eső fogyatkozásaikért nemhogy elhagyni, hanem inkább több odaadással gondozni erkölcsi kötelességünknek ismerjük.

Az év folyamán elhelyezést nyertek: Daner Teréz 1891. február 19-én mint szövő-leány havi 5 frt fizetéssel Avéd Katinka ruhólgéhez Gyergyó-Szent-Miklósról. Ugyaníde elhelyeztetett el Óváry Róza mint csőrő-leány, Váncsa Zsófi mint belső-cseléd és varró leány, Szigeti Teréz mint konyhaszolgáló Gróf Mikes Benedeknél ő méltóságához adattak.

Hosszu Marit, mint szemfájóst, rokona id. Farkas Ignác vette magához Bereczkba; Fejes Mari anyja gondozása alá adatott vissza Hidvégre. Ambrus Róza helybeli árvát Sáska Antalnét mint nagynénje vette át további gondozás végett. Az 1890-ben felvett árvák közül Komány Mária altorjai alkalmas helyen gondozást nyervén, nem hozatott be az árvaházba. Így összesen 8 hely volt üresedésben, melyek a folyó év decz. 5-én tartott kezelő bizottsági ülésben töltöttek be részint a megyei árvaszék, részint a városi árvaszékek által ajánlt e megyei illetőségű árvákkal.

A növendékek és személyzet élelmezése házilag kezeltetett. A 40 rendes, 2 fizetéses árván kívül az intézetben nyert alkalmazást 5 vidéki, 1 városi növendék, két cseléd, 3 tanítónő, az igazgató családja, összesen 56 egyén. Az összes élelmezés került 2177 forint 72 krba, így személyenkint 38 frt 89 krba. Ha azonban ehhez hozzá tesszük az intézet által termelt kerti vetemények és az intézet által nevelt 10 sertés és az itt előállított tejek értékét, mely összesen 392 frt és így személyenként még 7 frt többlet, tehát 45 frt 89 kr jut; havonként e szerint egy személy 3 frt 82 és $\frac{5}{12}$ krba került.

A tavaszon a vagyonkezelő bizottság 44 köből féréjű földet vásárolt a torjai határban, mely tagosítás alatt áll és így rövid időn egy tagban kapjuk ki. Ez évi termény az 1891–92. folyó tanévben használtatván el, gazdasági jövedelmünk és beosztásunk tárgyalásába jelenleg nem becsátkozhatom. Örömmel jelenthetem azonban, hogy a befektetett tőkének nem 7, hanem 8 százalékát is kijövedelmezte.

Jelenleg a gazdasági felszerelések hiányosak, de a földművelési és kereskedelmi miniszter urak kegyes segélyezése folytán e hiányokon segítve leend.

A növendékek gyakorlati munkássága, valamint a bejáró növendékek után is jelentékeny tandíj folyván be, a vezető személyzet és által is akarta fokozni nem csak az intézet anyagi erejét, hanem bemutatni azt is, hogy feladata teljesítésénél az intézet érdekeit teljes mértékben szívén hordja.

A szövészetnél és gépiparnál felmutatott eredmény a következő:

Az intézet részére készült mint ruházati anyag 246 frt 38 kr értékű. Ebből a felhasznált anyag értéke 176 frt 38 kr, munkadíj 70 frt. Elárusításra készített tárgyak értéke 385 frt 12. Ebből anyagérték 213 frt 26 kr, munkadíj 171 frt 86 kr, pénz-tárra befolyt 250 frt, bevándoró elkészített munkákból 135 frt 12 kr. Összes forgalma a szövészéknak 631 frt 50 kr, melyből anyagérték 389 frt 64 kr, munkadíj 241 frt 86 kr.

Kötőgép évi forgalma 188 frt 65 kr, ebből anyagérték 38 frt 65 kr, munkadíjban beadott mint tiszta kereset 150 frt. A két iparág után befolyt mint 1891. évi kereset 400 frt. Pénztáron van 11 frt 5 kr, anyag és kész munkában 135 frt 12 kr, összes kereset 546 frt 17 kr.

Tan- és ellátásdíjból befolyt 632 frt, s így a gazdasági jövedelmet nem számítva, a tanszemélyzet s a növendékek munkája 1178 frt 17 kr-al gyarapítja az évi forgalmat.

Az intézetben 1881. év óta fennálló iskolai takarékpénztárról megtettem a kezelő bizottságnak f. év deczember 5-én tartott ülésében részletes jelentésemet. Itt csak általában vagyok bátor jeleníteni, hogy a rendes és szolgálatban levők s jelenleg is gondozásom alatt álló növendékek 50 drb takarékpénztári könyvén 709 frt 31 kr összeg van a helybeli takarékpénztárakban elhelyezve.

A növendékek munkássága nem csak a konyhakeresztésnél, ruházatok megvarrásánál, főzés, sütés, mosás, surlás, takarításnál vétetett igénybe, hanem erejükhez mértén a mezei gazdaságnál is. A munka ugyan nem úgy tekintetett mint cél, hanem mint eszköze az erkölcsi nevelésnek.

A gondozásom alatt volt 19 szolgálatban levő növendék közül az év folytán férjhez ment 3, ugymint: Goya Alek, Negucz Mihály kereskedő, községi pénztároshoz Márkos községbe, Szöcs Juliánna Tarczali László léczfalvi illetőségű földműveshez, Bede Zsuzsa Oláh József nevű asztaloshoz helyben. A többiekrol tovább is gondoskodnom kell, kivéve Vén Terézt, kit nagyanyja vett további gondozás alá.

A bejáró és intézeti növendékek érintkezése ama kedvező hatást ébreszti fel, hogy növendékeink a külvilággal előnyös összeköttetést nyernek, az idegenekkel érintkezésnél, magatartásnál a lehető jobb modort sajátítják el.

A bejáró növendékeknel érezhető hiány az, hogy ritka szülő végezteti az ipariskola IV. évi tanfolyamát teljesen. Némelyik alig egy pár jelentékenyebb kézi munka megtanulása után pár hó múlva kiveszi gyermekét. Sokan csak a kézi munka tanulása végett adják be és így az elméleti oktatás hiánya lényegesen meglátszik. Azonban e körülmény nemcsak nálunk, hanem az egész országban így van.

A tanulás végett bejáró növendékek intézetünk iránti ragaszkodásáról, szeretetéről tesz bizonyosságot azon körülmény, hogy az itt tanult növendékek intézetünket osztályaik bevégezése után is bizalommal, szeretettel látogatják. Folyó év május 3-án többen egy gyermek-színházat rendeztek a város tulajdonát képező ligetben, melynek tiszta jövedelmét, 21 forint 30 krt, az ifjusági könyvtár gyarapítására adományozták. Gyárfás Borbála ipar-tanítónk vezetése mellett jelen voltak e májálisi mulatságon az intézeti növendékek, továbbá a városi szülők és érdeklődők többen. Nagy Irén, Novák Róza, Tóth Ilka, Kovács Teréz, Szabó Teréz és Jancsó Irén, úgy a rendezésben, mint az előadásban dícséretre méltó buzgalmat fejtettek ki, s Nagy Lajosné urnón mint védnőkn, Gyárfás Borbála ipartanítónőnkön kívül övek az érdem, hogy az élvezetet a hasznossal párosítva, ily szép összeget adhattak az ifjusági könyvtár gyarapítására.

Az intézet iránti érdeklődés nemcsak a záróvizsgák, karácsonyi ünnepek és hasonló alkalmakkor nyilvánult, hanem egész év folyamán át. A hivatalos és magánlátogatások száma egyaránt jelentékeny.

Nemes szívű elnök Báronénak több ideig időzvéen városunkban, naponta kegyes volt magas figyelmére méltatni beléleti munkásságunkat, a rendet, tisztaságot egyaránt. A kezelő bizottság anyagi ügykezelésünket vezette, az iskolaszék tanügyi munkásságunkat ellenőrizte. Mindenik bizottság erről részletes jelentést terjeszt elő.

Csekélységem ezekre ki nem térhet.

Mielőtt évi jelentésemet bezárnám, legyen szabad úgy a magam, mint kartársaim és növendékeink nevében a halásan érzett magas kegyért úgy elnök Bároné ő méltóságának, mint a vagyonkezelő bizottságnak, tisztikarnak, iskolaszéknek, alapítóknak, pártfogóknak, városi és vidéki jóltevőinknek, jóakaróinknak leghálásabb köszönetünket nyilvánítani, esdve kérve, hogy becses pártfogásukat tőlünk ezután se méltóztassanak megvonni.

Mély tisztelettel kérve jelentésem tudomásu vételét, hálás kebellet maradtam

Méltóságos Elnök Báronénak és a Tekintetes közgyűlésnek

Kézdi-Vásárhelytt, 1891. decz. hó 18 án

alázatos szolgája:

Nagy Károly,
intézeti igazgató.

T a n ü g y.

Háromszékmegye tanfelügyelője külön füzetben adta ki jelentését a vármegye múlt évi népoktatás-ügyéről. A jelentés hű képét tárja fel megyénk népoktatási állapotának. A füzet elején a távozó tanfelügyelő a következő szavakban vesz búcsút megyénk hatósága itól és a tanítóktól:

Vallás- és közoktatási m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága folyó hó 15-én 857. szám alatt kelt magas rendelettel a hajdúvármegyei tanterületbe áthelyezni méltóztatott.

Nehéz szívvel válok Háromszékvármegyétől meg, mert a tanterületben levő népoktatási intézetek állami felügyeletének $4\frac{1}{2}$ évig igénytelenségem által gyakorlása idején mindig fokozódó bizalommal, ügyszerető s áldozatkész támogatással könnyítették meg földadomatot a t. közigazgatási és iskolai hatóságok.

Távozásom előtt számot kellene adnom sэфarodásomról. De buzgó együttműködésünk eredménye felől teljesen hű képet csak az által nyujthatnék, ha minden iskolánk öt tanévén át fejlődésének monográfiáját időm, alkalmam és tehetségem volna megírni.

Ily munkát hiányában szolgáljon tükrül hivatali működésemnek az itt megküldött két jelentés, melyet vármegyénk közigazgatási bizottsága a múlt 1891. év I. és II. feléről terjesztetett a magas kormányhoz föl.

Köszönetet mondok az e jelentésekből is kitűnő lelkes közreműködésért mindazon hatóságoknak, melyek népoktatásunk felvirágoztatását ily áldozatkész ügyszeretettel munkálták. Köszönetet mondok a t. miniszteri iskolalátogató uraknak és mindama tanügybarátoknak, kik éber őrei voltak közvetlen felügyelésben akadályoztatásom esetén a nevelés-oktatási és nemzeti művelődési közérdeknek. Köszönetet mondok a főtisztelendő és nagytisztelendő lelkészi karnak, mely a felekezeti feltékenység nyűgét nem ismerve, bizalommal fogadta, szeretettel támogatta hivatalos eljárásomat. Köszönetet mondok e tanterület tanítóinak, kiknek legnagyobb részét hivatás-szerető, szak-képzett s lelkes népuzevelőnek, kötelességűhő munkatársnak tanultam megismerni és tisztelni.

Isten áldása szálljon a hazánk délkeleti bástyafokán őrálló, derék székelv tanterületre.

S.-Szentgyörgy, 1892. január 30.

Eötvös Károly Lajos,
kir. tanfelügyelő.

Különfélék.

— **Kinevezés.** Babarozzy Ferencz báromszékvármegyei helyettes pénzügyi igazgatót a m. kir. pénzügyminiszter előterjesztésére király ő fel-sége pénzügyi tanácsossá nevezte ki.

— **Kitüntetés.** A király Turóczy Adolf pénzügyminiszteri osztálytanácsosnak és fővámigazgató-nak, sok évi hű és kiváló szolgálatai elismeréséül, a harmadosztályu vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

— **Székelv munkások alkalmazása.** A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége a következő átiratot intézte Potsa József főispán urhoz: Kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltósága múlt évi 8429. és 9616. sz. a. kelt magas rendeleteinek eleget teendő, szándékom volna a debreczeni üzletvezetőség területén a nemsokára megkezdődő tavaszi munkálatoknál és részben azontul is, ott, a hol a viszonyok ezt megengedik, lehetőleg nagyobb számban székelv munkásokat alkalmazni. Eunnélfogva azon tiszteletteljes kéréssel fordulok Méltóságodhoz, miszerint velem lehető rövid idő alatt közölni méltóztatassék, mennyi volna a nappér minimuma, mely mellett a székelv munkások itt munkába lépneek, miután itt egy munkásnak átlag 60–70 kr nappér fizetetik, de megadunk az értelmesebbnek 1 frt, 1 frt 20 krt is, továbbá van-e egyáltalában remény arra, hogy vármegye-je területéről munkások jelentkezzenek. Megjegyzem,

miszerint a székely munkások és család-tagjaik díjmentes utazási és szállítási kedvezményben részesülnek, s hogy a kedvezmény a hazautazásra is kiterjesztették, arra nézve illetékes helyen lépéseket tettem. Fogadja Meltóságod kiváló nagyra-becsülésem kifejezését. Debreczen, 1892. január hó 28-án. Ságó s. k., vezérfelügyelő-üzletvezető.

— **A miniszterelnök Temesvárán.** Szapáry Gyula gróf miniszterelnök e hó 7-én délelőtt 9 órakor Temesvárra érkezett. Fogadtatása oly fényes és impozáns volt, a minőben államférfiú rég részvett. A bevonuláskor a fellobogózott ucczákon mindenütt nagy néptömeg állott sorfalat, lelkesen éljenze a miniszterelnököt. A püspök a lépcsőházban fogadta Szapáry grófot, a ki később a főispán kíséretében látogatást tett. Délben fél egy órakor a püspöknél 42 terítékű reggeli volt, melyen Dessewffy lelkes szavakban köszöntötte fel a kormányelnököt, ki ép oly meleg hangon válaszolt. Délután 3 órakor a redout termében már alig lehetett mozogni, annyira megtelt az választó polgárokkal. Plausits elnök megnyitván a partgyűlést, küldöttség ment Szapáry után, kit megjelenésekor szünni nem akaró éljenzéssel fogadtak. Plausits üdvözlő szavai után Jeszenszky választási elnök, lelkes beszéd kíséretében, átadta Szapárynak a mandátumot, a gyűlés riadó éljenzése közt fejezven ki a város szabadelvű polgárságának rendíthetetlen bizalmát a kormányfőhöz iránt. Ezután a legnagyobb figyelem közt emelt szót Szapáry. Az egész beszéd alatt, melyet mai számunkban mi is közlünk, folyton megújuló lelkes éljenzésbe tört ki a választók nagy tömege. Végül valóságos viharra nőtt a taps és éljenzés és a lelkesedés akkor sem ért véget, midőn a miniszterelnök eltávozott. A lépcsőn utána haladó választók éljenzése egész az utcáján kísérté. A legnagyobb siker koronázta kiváló beszédét. Az egész város lakossága, mely körül vette a redout-épületet, utcaszerte éljenze a miniszterelnököt és a szabadelvű-pártot, midőn Szapáry gróf a part kíséretében szállására visszatért. Este fátylászene volt. Fátylászene után este 8 órakor lakomára gyűlt össze a szabadelvű-párt, melyen mintegy ötszázan voltak jelen, Szapáry gróf este 10 órakor utazott el Temesvárról.

— **Kézdí-Polyánból írják:** Hogy községünk derék lakossága a szép és nemes czélú intézmények iránt érzékkel bír, azt már sokszor bebizonyította. A lakosság lelkes pártfogásának köszöni ifjú tűzoltó-egyesületünk is fennállását és felvirágzását. Az egyesület közelebből elhatározta egy szertár építését és az áldozatkész tagok lelkesen karolták fel ez eszmét is. Ide jegyezzük azon ügybuzgó egyének neveit, kik hozzájárulásukat díjtalanul ajánlották fel. Winkler Ferencz községi bíró — utólagos jóváhagyás reményében — az építéshez anyagot ígért. György János az épületnek saját telken helyet ad. Balogh Pál egy koszorú-fát ajánlott fel. Az anyagok díjtalan szállítására ajánlkozott: Fülöp Péter, Zsidó István, Zonda László, Fülöp Gergely, Pál Imre, Rettegéi Dávid, Rettegéi János, Borcsa Albert (alsó) és Domokos Silvester. A szertárt díjtalanul felépíteni ajánlkozott: Csavár József, Bandi Simon, Bíró Lajos és Ignác, Zsidó István, Mihály János, Tréfán Elek, Szöcs Mihály, Varga József, Fekete András, Winkler Ignác és Török Ignác. Az egyesület az ő patronusairól sem feledkezett meg. Titkára Betegh Pál indítványára gróf Nemes János és Gábor Péter főszolgabíró urakat tiszteletbeli tagokká választotta meg. Továbbá Selyei Tóth Albert indítványára Gábor Péter főszolgabíró urat tiszti főparancsnokává kiáltotta ki az egyesület egyhanglúan, nagy lelkesedéssel. Tiszteletbeli tagokká kiküldetett még: Selyei Tóth Albert, Rettegéi János, Winkler Ferencz, Fülöp Péter, Zonda Mihály, Zonda József (Verestorony), Bögözi István (Sepsi-Szentgyörgy), Bíró Péter (Vizakna), Rettegéi Géza (Maros-Vásárhely), mint a kik az egyesület ügyeit szívőkön viselik.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** közli, hogy a diósgyőri vas- és acélgépgyárban több ügyes acéelőtő, tűzkovács és géplakatosra van szükség, a m. kir. államvasutak gépgyárában pedig egy néhány ügyes fémestergályos, géplakatos, gyalus és kazán-kovács találatat foglalkozást február hó folyamán. Azon székely iparosok, kik a fent jelzett iparágakban képesítve vannak forduljanak a fenn írt kamarához, mely elhelyeztetésükről gondoskodni fog.

— **Comenius Amos János élete és működése** (1592—1671). A Comenius-irodalom felhasználásával írta: Berecz Gyula. Kiadja a „Magy. Paedagogiai Szemle” szerkesztősége Budapesten. Megrendelhető szerző Berecz Gyula tanfelügyelőséghez besorolt áll. isk. igazgatójánál Sepsi-Szentgyörgyön. 45 kr előleges beküldése után bérmentve küldetik meg.

— **Mit lehet egy jó lapról kívánni?** Az ma már nem elég, ha egy lap gyors és pontos értesítéseket közöl a világ minden tájáról. Lehetne benne a legfrissebb hírek minden országból, tarthat külön levelezőket Párisban, Londonban, Berlinben, Pétervárt, Rómában és egyebütt, ezzel még csak azt éri el (de csak ha levelező az illető kormányfővel és politikusokkal összeköttetésben állnak), hogy naponként megtáviratoztathatja magának

nemcsak azt, a mi történt, hanem azt is, a mi valószínűleg történni fog. Ma határozottan békések a kilátások, de a keleti kérdés minden pillanatban zavarral fenyeget; Konstantinápoly, Szófia, Bukarest, Belgrád, sőt még Csetinye is megannyi gyújtópontja egy aknának, melytől egész Európa föllobbanhat. Egész gyönyörűsége, de gyakran bosszúsága is az a gyakorlati államférfiakkal, ha tapasztalják, hogy van egy lap, melynek találékony esztű tudósítói néha a legrejtettebb dolgokat kifürkészik. E lapnak igen kitűnők belföldi hírforrásai is; a hazai politikáról egy lap sem nyújt oly kimerítő tudósításokat; parlamenti tudósításai meg épen mintaszerűek. Azután az a sok regény, ama sok jeles szakíró, színmű- és könyvbíráló cikkei, tanulmányai, melyeket közül, mind meglepheti az olvasók ezreit, de manapság egy igazi jó lapról mindezeknél többet kívánnak. Mai nap minden embernek fontos érdekei vannak az üzleti élet terén, s egy jó lap első kötelessége, hogy ebben a tekintetben teljesen megbízható tanácsadó legyen. Politika és szépirodalom igen jó szórakoztatója a művelt embernek, a férj, a nő és a serdült gyermekek mind megtalálják mulatságukat benne, de mit ér az olyan háziúr, a ki mindig csak mulatást bennünket, de soha egy okos tanácsal nem tud szolgálni, ha hozzá fordulunk? Egy igazán jó lapnak e kettős feladatát megvalósítva csak egyetlen egy lapnál tapasztaljuk, az „Egyetértés”-nél, mely különben terjedelménél fogva erre egy szólni egyedül alkalmas is. Mert ahhoz bizony nagy papírpazarlás szükséges, hogy előbb adjunk egy óriási lapot a közönség mulatására, azután adjunk egy másik, még nagyobb lapot a közönség anyagi érdekeinek támogatására. Mert a hány foglalkozás ember van egy lap olvasói közt, annyi különböző érdeküket kell kiszolgálni. A kereskedő, a földelátogató, a bankár, a könyvtulajdonos, a sorsjegyvásárló, az a sok száz és százféle gyáros, iparos, üzlettulajdonos és gazdálkodó, az nemcsak azt akarja tudni, hogy az értékpapírosoknál meg a nyersanyagoknál és készítményeknél mi az árak, hanem azt is, hogy hol lehet olcsón vásárolni és hol lehet valamit lehető legjobb áron értékesíteni? Ez ezt nem képes semmiféle lap sem nyújtani, legyen még oly jól is szerkesztve, ha mindjárt százezreket áldoznak is tartalma emelésére, ha csak nincsen abban a szerencsés helyzetben, mint az „Egyetértés”, melyet a hazai üzleti világ a magyar kereskedelem vezérlapjává tett és a hirdetések egész özönével keresi föl. Az üzletemberek az „Egyetértés”-t tekintik annak a közegnek, mely köztük az érintkezést, ha szükséges van rá, legsikeresebben közvetíteni képes hirdetései által. Kinek hirdetni valója van, az „Egyetértés”-t keresi föl, mert tudja, hogy 23,000, a legvagyonosabb osztályhoz tartozó előfizetőhöz fog szólni; a ki pedig azon gondolkodik, hogy melyik lapra fizessen elő? az ismét csak az „Egyetértés”-t választja, mert jól tudja, hogy e lap az ő anyagi érdekeit nemcsak megvédelmezheti, hanem ha tájékoztatás belőle meríti, mint üzletember okvetlenül boldogulni is fog. Ezt minden jó lapról meg lehet kívánni, elerni azonban csak az „Egyetértés” által lehet.

Farsang.

A kereskedő-ifjuság elite-bálja.

A kézdívársárhelyi kereskedő-ifjuság mult szombaton igen szépen sikerült elite-bált rendezett. Ezen bállal is igazolva van azon igazság, hogy a mai világban a közönség szívesebben látogatja a kevesebb költséggel járó társas-estélyeket, mint a fényes bálakat. A kereskedő-ifjuság nagyon jól renomizott bálja nem volt olyan népes, mint szokott lenni, de ha valami hiányzott a numerusból, nagyon ki volt pótolva egyéb előnyök által; csinos női alakok, ékes toalettek és a ragyogó jó kedv bő kárpótlást nyújtottak. Még az üttöt-koppott tanácsterem is ifjú díszben ragyogott. A fáradhatlan rendezői kezek a falak régi sebeit úgy bezászlózták, begirlandozták, mintha csak ma került volna ki az építő kezei közül. Szóval csinos volt a keret és bájos a kép. Kiválóan érdekes része volt a mulatságnak a minálunk ritkaságot képező cotillon, mely érdekes bohóságaival csak fokozta az általános jó kedvet. A pompás mulatság reggel felé ért véget. A rendezésben tapasztalható kitűnő tapintat és előkészíttség mindig kiváló érdeme volt a kereskedő-bál bizottságának s most is ugyanazért elismerést kell szavaznunk. Fejér Antal bálelnök és az egész bizottság nagyon megérdemlik ezt.

A mulatság 143 frt 14 krt jövedelmezett.

A báli szépek névsora a következő:

Özvegy Baka Dánielné s leányai Ida és Irma, Vargha Matild, Kiss Károlyné, Kovács Istvánné (papné), Török Lajosné (Zabola), özv. Zakariás Zakariásné, Dávid Gyuláné, ifj. Kocsis Gáborné (Márkosfalva), özv. Tóth Károlyné és leánya Réza, Balázs Károlyné (állatorvosné), özv. Fejér Lukácsné és leányai Vilma és Pepike, Fejér Károlyné (Nyujtód), ifj. Bándy Istvánné, Málnási Krisztófné és leánya Albina (Kászoni fürdő), Szöcs Jánosné és leánya Irén, Dr. Balogh Vendelné, Dávid Jánosné, Dr. Szentpétery Bálintné, Szentpétery Mariska, Elekes Béláné, Dr. Szacsavay Gyuláné, Dobay Jánosné.

Az ev. ref. egyházi dalkör bálja.

Alig pár éve alakult meg ez egyesület és már is szép multtal dicsekedhetik. Ezen szép multnak tulajdonítható azon nagy anyagi és erkölcsi siker, melyet a jelen hó 7-én rendezett táncvigalom alkalmából az egyesület elért.

Az egyesület iránti nemcsa érdeklődésnek tulajdonítható az is, hogy annak védnökségét Jancsó Dénesné szűl. Pap Ilona urnő volt szíves elvállalni.

A dalegylet tagjai a tűzoltó-zenekar indulója mellett $\frac{3}{4}$ 8 órakor vonultak föl a páratlan pompával feldíszített terembe, melyben akkor már nagy közönség volt egybegyűlte. Fél 9 órakor küldöttség kíséretében jelent meg a bál védnöknője, kit ifj. Czimbalmos Ferencz, mint a dalkör főjegyzője, fogadott rövid, de tartalmas beszéddel, s az egybegyűlt közönség lelkesült éljenzései között a nap emlékéül igen csinos virágoskört adott át, melynek szalagján ezen felirat volt olvasható: „Jancsó Dénesné sz. Pap Ilona bálanyának a kézdívársárhelyi ev. ref. dalkör által 1892. február 7-én rendezett táncvigalom emlékéül.” Lelkesült szavakban biztosítván a védnökő az egyesületet további szíves támogatásáról, elfoglalta helyét a számára készített emelvényen s ezzel kezdetét vette a táncz, melyet a védnökő maga nyitott meg.

Ritkán van alkalma városunk dísztermének ily zsufolásig telve lehetni s ez idényben polgárságunknak ez a második diadala, a mennyiben itt is, mint a tűzoltó-egyesület bálján, kizárólag a polgárság volt jelen, de az aztán jelen volt! Ha szünetek alatt annyi tágas tért kaptunk, hogy az előnői emelvényig elláthassunk, ott a legelragadóbb kép tárult szemünk elé. Az emelvény lábánál a bál védnökőjét mint angyalok vették körül 6—10 éves anyagi szépségű leánykák, kiknek némelyike a tánczról kifáradva, oly szépen hajta fejét a védnökő lábaihoz, mintha azt egy művészi fényképész fényképezés előtt rendezte volna el.

140 pár tánczolta a négyeseket s ezen kívül sokan voltak, kik hely szűke miatt a második négyest kellett hogy bevárják. Páratlan rendben folyt le a nagy sokaság daczára is minden tánczdarab, mi nem kevés érdeme a bál derék tánczrendezőjének: ifj. Czimbalmos Ferencznek.

A dalkör a „Szózat”-ot oly szép összhanggal adta elő, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelt volna, miért az elismerés első sorban Mak-kai Dániel énekevezér urat illeti az egyes tagok ügybuzgóságán kívül.

A dalkör ezen estélyivel újból bizonyosságát adta annak, hogy kitartással párosult szorgalom minden akadályt legyőzhet; a megjelent nagy közönség bebizonyította azt, hogy a valódi érdemet méltányolni tudja.

E bálnak rendezésében oroszánrésze volt városunk népszerű tanítójának Baló László urnak, ki mint e bál és a dalegylet elnöke, a rendezőség élén, szeretett védnökőnk oldala mellett mindent elkövetett, hogy az a polgárság méltóságának megfelelő sikert érjen el.

Hálátlan volnék, ha megfeledekzném a bál elnöke Jancsó Elek, pénztárnoka Kovács Máttyás, továbbá Tordai Dénes urakról, kik nagyban előmozdították a bál sikerét. Adjon az ég minden bálnak oly szeretett, határtalan kedvességű bálanyát, mint a minő ezen bál védnökője volt; minden egyesületnek olyan elnököt, minő ezen egyesületé; minden dalkörnek olyan vezetőt, mint ezen dalköré s minden dalkörnek oly tagokat, minők ez egyesület tagjai; s akkor minden bál sikerül, minden egyesület biztos alapon áll!

Az elért anyagi sikert eléggé bizonyítja az, hogy 50 kros belépti díj mellett 210 frt 40 krt gyűlt össze. A bál erkölcsi sikere buzdítsa további tetterőre városunk derék dalkörét s vele polgárságát, hogy összetett erővel működve, megszerzhessék maguknak a társadalom minden osztályának tiszteletét és közbecsülését.

A tánczó közönséget a regg hajnalpirja küldé haza; azok pedig, kik nem tánczoltak, még 7 órakor is a krenczenben énekelgették: „Ej haj, zörög a levél!”

A mint ezen énekesek között egyik nem énekes-sel a bál sikeréről beszélgették és a terem pazarfénynyeli díszítéséről örömmel emlékeztem meg, úgy értesültem, hogy azt a „Kereskedő-ifjuság” az azelőtt való napon rendezett bálja alkalmából díszítette fel, s az egyesület iránti nemcsa jóindulattól a dalkör estélyére teljes díszítésével engedte azt át. Azt hiszem, nem szorul az ifjuságnak ezen nemcsa tette dicséretre, s én csak örömmel jegyzem meg, hogy ezen tettükkel a polgárság és kereskedői osztály között levő jó viszonyt még szorosabbá tették.

Mesterember.

A kézdívársárhelyi „Stephanie” menedékház javára szombaton rendezendő álarcos-bál — az előjelekből ítélve — a farsangi idény legsikerültebb mulatsága lesz. Az ügybuzgó rendező bizottság a legnagyobb erélyt fejté ki a bál érdekében s meg vagyunk győződve, hogy fáradtságukat siker fogja koronázni. E bál ugy népszerűség, mint kedélyesség tekintetében meg fog felelni a menház javára rendezett bálók régi jó hírnevének. Melegen ajánljuk a közönség figyelmébe. Együttal a rendező bizottság azon kérésének adunk kifejezést, hogy a kik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tarthatnak, tekintsék magukat ez uton meghívottaknak.

a kézdivásárhelyi „Stephanie“ menedékház javára
tett szíves adakozásokról.

* Id. Tóth Istvánné egy véka paszuly, 2 véka murek, egy véka petrezselyem, Kovács Imréné, egy fehér kenyér, 2 tyuk, Nagy Ferencz szeszgy. 5 liter eczet, Nagy Ferencz szappanos 4 rud szappan, K. Csiszár Józsefné egy kalács, Köllönte Mózes 3 s fél kupa bor, Serény László kövácsmunkadíj elengedés mint adomány 20 kr. özv. Kovács Izránné 9 drb kalácska, Kovács Gergelyné egy frt.

Kézdi-Vásárhelytt, 1892. január 11.

Erdélyi Károly,
titkár.

Hirdetések.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a kisbirtokosok országos földhitelintézete mint

végrehajthatónak márkosfalvi ifj. Koos András végrehajtást szenvedő elleni 17 ftt 85 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Márkosfalva község határára fekvő, a Márkosfalva község házánál megtartandó nyilvános árvezésen eladandó, a márkosfalvi 497. sz. tjkönyvben foglalt 648., 649., 769., 770., 1161, 1162, 1870., 1871, 2069., 2071., 2072, 2073, 2074., 2075., 2085., 2086. és 2576. hr. számú ingatlanokra az árárverést 700 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi február hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor Márkosfalva község házánál megtartandó nyilvános árvezésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi 60. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt, óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelytt, 1891. évi deczember
hó 2-án.

Gaál István,
kirendelt egyes bíró.

Háromszékvármegye alispánjától.

Sz. 997—1892.

Árlejtési hirdetmény.

A kézdivásárhelyi honvéd laktanya épület
összes helyiségeiben levő hiányok kiépítése
céljából költségvetésileg megállapított 2508
frt 32 kr költséggel **folyó évi február hó 13-án**
délutáni 3 órakor a megyei jegyzői iroda he-
lyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás
fog tartatni.

Mi azon megjegyzéssel tétetik közhirrre,
 hogy vállalkozni szándékozők zárt ajánlatai-
 kat a tárgyalási nap déli 12 órájáig a megyei
 pénztárnál adják be, mivel a kitűzött határ-
 időn túl ajánlatok nem fogadtatnak el.

Az ajánlatokban világosan kijelölendő az egyezségi árból leengedendő százalék számmal és betűvel.

A zárt ajánlatok borítékban lepecsételve nyújtandók be. Az ajánlatokhoz a kikiáltási összegnek öt százaléka mint bántpénz csatolandó.

A feltételek az árelemzés, árjegyzék és műszaki leírással együtt a jegyzői irodában, a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1892. január 27-én.

Tompa Miklós,
alispán.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

A l l o m á s o k		Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k		Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze- ben felé)	(érk. ind.)	12.53 10.31		
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.20	7.23	2.48	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(ind. érk.)	10.47 12.28	1.18 2.49	
Botfalu	"	4.48	7.47		Nagy-Enyed	(ind. érk.)	1.08 1.35	3.47 4.07	8.07
Földvár	"	5.07	8.03		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	" (ind.)	2.21 2.31	4.40 4.52	8.50
Mogyorós	"	5.26	8.23		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.08 3.18	5.20 5.26	
Apáca	"	5.42	8.37		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.14 6.08	5.52 7.40	11.01 5.30
Köpecz	"	6.02	8.57		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	10.44 11.04	11.51 12.09	2.18
Agostonfalva	"	6.09	9.04		Budapest	(érk.)	6.35	8.40	7.30
Alsó-Rákos	"	6.26	9.20		 A foglalt számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 47 perczig számított éjjeli időt jelentik.				
Homoród	"	6.55	9.46						
Kacza	"	7.12	9.59						
Bene	"	7.32	10.20						
Erked	"	7.52	10.36						
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	8.23	11.03						
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	8.46 8.53	11.19 11.29						
Medgyes	(ind.)	10.09	12.37						

 Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Érvényes a megnyitás napjától.

Kézdi-Vásárhely		indul reggel	4:00	d. u.	2:45	Brassó	indul reggel	8:30	d. u.	3:10
Imecsfalva	"	"	4:17	"	3:02	Szász-Hermány	"	8:49	"	3:29
Páva-Zabola	"	"	4:34	"	3:19	Prázmár	"	9:13	"	3:53
Kovászna	"	"	4:47	"	3:32	Kökös	"	9:26	"	4:06
Barátos	"	"	5:17	"	4:02	Uzon	"	9:43	"	4:23
Nagy-Borosnyó	"	"	5:33	"	4:18	Kilyén	"	9:58	"	4:38
Eresztvény	"	"	5:52	"	4:37	Sepsi-Szentgyörgy	"	10:23	"	5:03
Sepsi-Szentgyörgy	"	"	6:32	"	5:17	Eresztvény	"	10:51	"	5:31
Kilyén	"	"	6:42	"	5:27	Nagy-Borosnyó	"	11:13	"	5:53
Uzon	"	"	7:00	"	5:45	Barátos	"	11:42	"	6:22
Kökös	"	"	7:13	"	5:58	Kovászna	"	12:00	"	6:41
Prázmár	"	"	7:30	"	6:15	Páva-Zabola	"	12:13	"	6:53
Szász-Hermány	"	"	7:50	"	6:35	Imecsfalva	"	12:28	"	7:08
Brassó	érk. reggel	8:08	este	6:53		Kézdi-Vásárhely	érk. délután	12:46	este	7:26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.